

چارچوب توانمندی های دانش آموختگان دوره دکترای تخصصی (PhD)

آموزش پزشکی دانشگاه علوم پزشکی تهران

محور اول: نقش حرفه‌ای

زیرمحور:

دانش آموخته باید بتواند:

- در طراحی، اجرا و بازنگری برنامه آموزشی^۱ (درسی) مناسب برای سطوح مختلف آموزشی مشارکت^۲ کند.
- در طراحی و اجرای راهبرد و فرایند یاددهی- یادگیری در دوره‌های مختلف آموزشی مشارکت نماید.
- در طراحی و اجرای نظام ارزشیابی سیستم آموزشی، دوره آموزشی، اعضای هیأت علمی و ارزیابی دانشجو در دوره‌های مختلف علوم پزشکی، مشارکت کند.

توانمندی‌ها:

دانش آموخته باید بتواند:

۱. در طراحی و اجرای نیازسنجی دوره های آموزشی متناسب با ذینفعان مختلف مشارکت کند.
۲. در تدوین پیامدها و اهداف آموزشی مورد انتظار دوره‌های مختلف علوم پزشکی مشارکت کند.
۳. در انتخاب و اجرای راهبردهای آموزشی و روش‌های یاددهی- یادگیری مؤثر و متناسب با موقعیت یادگیری (عرصه یادگیری، اهداف، مخاطبان و ...) مشارکت کند.
۴. در اتخاذ راهکار صحیح در برخورد با موقعیت چالشی در جلسات آموزشی (دانشجوی مشکل، کلاس، درس و موقعیت مشکل) مشارکت کند.
۵. روش ارزیابی متناسب با اهداف آموزشی را انتخاب کند و در طراحی و به‌کارگیری آن‌ها مشارکت کند.
۶. در تحلیل کیفیت نظام ارزیابی دانشجویان در دوره‌های مختلف و ارائه‌ی پیشنهادهایی برای بهبود آن مشارکت کند.
۷. در تدوین و هدایت نظام ارزیابی دانشجو برای دوره‌های مختلف مشارکت کند.
۸. با در نظر گرفتن سودمندی^۳ ابزارها، در انتخاب نوع مناسب آزمون(ها) مشارکت کند.
۹. انواع آزمون‌های کتبی، شفاهی، عملی، بالینی و مبتنی بر محل کار طراحی کند و در نظارت و اجرای آن‌ها مشارکت کند.

^۱ Curriculum

^۲ در این متن "مشارکت" به صورت طیف (مشاوره دادن، همکاری کردن و تقبل مسئولیت و مانند این) در نظر گرفته شده است که با توجه به نقش دانش آموخته و بر حسب شرایط و موقعیت محل فعالیت، سطح مشارکت فراگیر تعیین می گردد.

^۳Utility

۱۰. با توجه به نوع و هدف آزمون، روش تعیین نمره حد نصاب^۴ متناسب را انتخاب کند و در طراحی و اجرای آن مشارکت کند.
۱۱. در تحلیل کیفیت انواع آزمون‌ها و ارائه مناسب بازخورد به ذینفعان مشارکت کند.
۱۲. در تدوین و اجرای نظام ارزشیابی برای دوره‌های مختلف آموزشی مشارکت کند.
۱۳. در تدوین و اجرای یک طرح ارزشیابی مناسب مشارکت کند.
۱۴. در طراحی و به‌کارگیری روش‌های گردآوری اطلاعات مناسب مشارکت کند.
۱۵. در تجزیه، تحلیل و تفسیر داده‌های حاصل از گردآوری اطلاعات مشارکت کند.
۱۶. در تهیه و ارائه‌ی انواع گزارش‌های ارزشیابی به ذینفعان مشارکت کند.
۱۷. در ارائه‌ی بازخورد نتایج ارزشیابی و فعال‌سازی چرخه ارتقای مستمر بهبود کیفیت مشارکت کند.
۱۸. در نقد ارزشیابی انجام‌شده بر اساس استانداردهای فراارزشیابی و ارائه پیشنهاد برای بهبود آن مشارکت کند.

محور دوم: پژوهش و دانش پژوهی

زیرمحور:

دانش آموخته باید بتواند:

- طرح پژوهشی و دانش پژوهی^۵ مناسبی را تدوین، اجرا و منتشر کند.
- با استفاده از شواهد، آگاهانه تصمیم‌گیری^۶ کند.

توانمندی‌ها:

دانش آموخته باید بتواند:

۱۹. با توجه به خلاء عملکردی موجود در سیستم آموزشی، مشکلات آموزشی را تشخیص دهد.
۲۰. با توجه به خلاء دانشی^۷ و مبتنی بر نظریه‌ها، سؤال پژوهشی مناسبی را طراحی کند.
۲۱. شواهد موجود در حوزه تخصصی خود را جستجو و بازیابی کند و آن‌ها را مورد ارزیابی نقادانه و سنتز^۸ قرار دهد.
۲۲. با شناخت انواع مطالعات، برای تأمین هدف موردنظر طرح مناسب^۹ را انتخاب کند و روشمندی^{۱۰} صحیحی را در یک طرح پژوهشی/ توسعه‌ای تدوین و اجرا کند.
۲۳. مسائل اجرایی و مالی طرح‌های توسعه‌ای/پژوهشی (مانند اخذ گرنت) را مدیریت کند.
۲۴. در تمامی مراحل طراحی، اجرا و انتشار نتایج حاصل از طرح‌های توسعه‌ای/پژوهشی به ملاحظات اخلاقی پایبند باشد.
۲۵. یافته‌های حاصل از طرح‌های توسعه‌ای/پژوهشی را (از لحاظ آماری و نظری) تفسیر کند.

^۵ در این متن دانش پژوهی در مفهوم جامع در نظر گرفته شده است که انواع تحقیقات مانند پژوهش‌های اصیل، پژوهش‌های توسعه‌ای و ... را در برمی‌گیرد.

^۶Evidence Informed Decision Making

^۷Gap of Knowledge

^۸ Search, Retrieve, Critical Appraise and Synthesize

^۹ Research design

^{۱۰} Research Methodology

۲۶. نتایج طرح‌های توسعه‌ای/پژوهشی را در مجلات منتشر کند و در مجامع علمی ارائه دهد.
۲۷. برای پاسخگویی به مسائل حرفه‌ای، بهترین شواهد موجود در آموزش پزشکی را جستجو کند و مورد ارزیابی نقادانه قرار دهد.
۲۸. با به‌کارگیری شواهد موجود، نظر خبرگان و در نظر گرفتن شرایط آموزشی، بهترین تصمیم را اتخاذ کند.
۲۹. رویکرد تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد را در بین سایر ذینفعان ترویج کند.

محور سوم: آموزش

زیرمحور:

دانش آموخته باید بتواند:

- در سطوح مختلف فراگیران، آموزش دهد.

توانمندی‌ها:

دانش آموخته باید بتواند:

- ۳۰. بر اساس نیاز مخاطبین، در تدوین و اجرای برنامه آموزشی مناسب مشارکت کند.
- ۳۱. روش‌ها و فنون آموزشی متناسب با حوزه‌ی تخصصی خود با تأکید بر روش‌های یاددهی - یادگیری فعال را اجرا نماید.
- ۳۲. روش‌های رایج ارزشیابی فراگیر و دوره را اجرا کند.

محور چهارم: همکاری بین‌رشته‌ای

زیرمحور:

دانش آموخته باید بتواند:

- با ذینفعان مختلف ارتباط مناسب برقرار کند و به شیوه مناسب با آنان همکاری داشته باشد.
- به ذینفعان مختلف مشاوره تخصصی دهد

توانمندی‌ها:

دانش آموخته باید بتواند:

- ۳۳. ارتباط مناسب کلامی، غیرکلامی و نوشتاری با مخاطبان مختلف برقرار کند.
- ۳۴. به‌عنوان عضوی از تیم، با شناخت نقش و مسئولیت‌های خود و سایر اعضا در فرایندهای کار تیمی، همکاری کند.
- ۳۵. در فرایندهای تصمیم‌گیری اشتراکی^{۱۱} نقش فعال داشته باشد.
- ۳۶. به اعضای تیم بازخورد مؤثر ارائه کند.

¹¹Shared design making/ collaborative learning

۳۷. بر اساس دانش تخصصی و با به‌کارگیری راهبردها^{۱۲} و تکنیک‌های^{۱۳} مشاوره، به مخاطبین در سطوح مختلف مشاوره ارائه دهد.

محور پنجم: مدیریت و رهبری

زیرمحور:

دانش آموخته باید بتواند:

□ در فعالیتهای حرفه‌ای، اصول مدیریت و رهبری را بکار گیرد.

توانمندی‌ها:

دانش آموخته باید بتواند:

۳۸. با تسلط بر اصول مدیریت^{۱۴} تخصصی حرفه‌ای خود در مدیریت حوزه‌ی متبوع مشارکت نماید.

۳۹. جلسات مختلف و موقعیتهای چالش‌برانگیز را مدیریت کند.

۴۰. با استفاده از اصول مدیریت تغییر، در ایجاد و هدایت تغییرات در حوزه‌ی متبوع همکاری^{۱۵} کند.

محور ششم: تعهد حرفه‌ای

زیرمحور:

دانش آموخته باید بتواند:

□ به اصول تعهد حرفه‌ای در حرفه‌ی خود، پایبند باشد.

توانمندی‌ها:

دانش آموخته باید بتواند:

۴۱. در برابر مسئولیتهای محوله پاسخگو باشد.

۴۲. در فرایندهای حرفه‌ای عدالت را رعایت کند.

۴۳. به خود‌آموزی و اصول به‌روز نگهداشتن توانمندی‌های خود پایبند باشد.

۴۴. در فرایند ارائه و دریافت بازخورد مشارکت کند.

۴۵. تعارض منافع را مدیریت کند.

۴۶. از منابع استفاده‌ی بهینه کند و از اتلاف منابع بپرهیزد.

۴۷. تعهد خود را به رشد و تعالی سازمان نشان دهد.

۴۸. به‌عنوان الگوی آموزشی، به اصول تعهد حرفه‌ای در عملکرد حرفه‌ای خود پایبند باشد و به سایر فراگیران آموزش دهد.

۱۲ راهبردها: راهبردهای کلان شامل برنامه‌ریزی، هدایت و ختم جلسه مشاوره، متناسب با موضوع و هدف جلسه می‌باشد.

۱۳ تکنیک‌های مشاوره: شامل فنون، مهارت‌ها و ریز مهارت‌های ارتباط تخصصی (مانند مهارت‌های کلامی (گوش دادن فعال، بیان مؤثر، تأییدی، انعکاس دادن، بیان مجدد، دنبال کردن، توضیح خواهی، پرسش سؤال و استخراج اطلاعات) و مهارت‌های ارتباط غیرکلامی (توجه، سر تکان دادن مناسب، سکوت بجا و ارتباط چشمی)) و تبادل اطلاعات در جلسات مشاوره است.

۱۴ برنامه‌ریزی، سازمان‌دهی و هماهنگی، مدیریت منابع

محور هفتم: رشد فردی و حرفه‌ای

زیرمحور:

دانش آموخته باید بتواند:

□ مهارت‌های خود را برای رشد فردی و حرفه‌ای بکار گیرد.

توانمندی‌ها:

دانش آموخته باید بتواند:

۴۹. مهارت‌های یادگیری مادام‌العمر^{۱۶} و خودراهبری در یادگیری^{۱۷} را به طور مستمر به کار بگیرد.

۵۰. توانمندی‌های هیجانی-اجتماعی^{۱۸} خود را در شرایط مختلف به کار گیرد.

۵۱. با به‌کارگیری راهبردهای مناسب^{۱۹}، در زندگی فردی و حرفه‌ای خود تعادل ایجاد کند.

۵۲. مهارت‌های عمومی فناوری اطلاعات و زبان تخصصی را در محیط‌های آموزشی به کار بگیرد.

¹⁶ Lifelong Learning skills: Personal learning plan, Reflective behavior, Seeking feedback, Self-improvement, Meta-cognitive skills, Self-monitoring skills,

¹⁷ Self-directed learning skills: identifying their own learning needs, determining their learning objectives, deciding how to evaluate learning outcomes, identifying and pursuing learning resources and strategies, evaluating the end product of learning.

¹⁸ The emotional and social competencies: One's ability to recognize, understand and manage emotions, to relate with others, to adapt to change and solve problems of a personal and interpersonal nature, and to efficiently cope with daily demands, challenges and pressures. (Bar-On model)

¹⁹ راهبردهای سبک زندگی، نیک زیستی (Well-being)، مقابله ای و ...